

Z obsahu

- 4 Monitorovanie a hodnotenie životného prostredia – súčasť implementácie environmentálnej politiky**
- 6 Kvalita ovzdušia na Slovensku**
- 8 Zhodnotenie kvality vôd v SR**
- 16 Stav horninového prostredia a jeho ochrana**
- 18 Poľnohospodárske pôdy Slovenska na začiatku 21. storočia**
- 20 Stav biotickej zložky životného prostredia SR**
- 23 Planéta, na ktorej žijeme**
- 24 Ľudia sú súčasťou prírody a nie naopak**
- 26 Zdravotný stav lesov na Slovensku**
- 28 5. ročník súťaže klope na dvere, je čas rekapitulovať...**
- 30 Bilancia separovaného zberu komunálneho odpadu**
- 32 Historické základy environmentalizmu a environmentálneho práva (XXX.)**

Plus Príloha

Na obálke: Obecná studňa v Haliči upravená v rámci Programu obnovy dediny (foto: Jozef Klinda)

Enviromagazín – časopis o tvorbe a ochrane životného prostredia, XIV. ročník, prvé číslo, február 2009, vydáva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenská agentúra životného prostredia, www.enviromagazin.sk. Adresa redakcie: SAŽP, Tajovského 28, P. O. Box 252, 975 90 Banská Bystrica, tel./fax: 048/4230694, e-mail: enviro@sazp.sk. Zodpovedný redaktor: doc. Ing. Stanislav Štofko, CSc., redaktorka: Mgr. Alena Kostúriková, predseda redakčnej rady: RNDr. Jozef Klinda, členovia: Ing. Emília Bodová, RNDr. Peter Bohuš, Ing. Ľuboš Čillag, RNDr. Zita Izakovičová, RNDr. Vlasta Jánová, Ing. Pavel Jech, prof. RNDr. Mária Kozová, CSc., Ing. Zuzana Lieskovská, Ing. Ľuboslav Mika, Mgr. Pavlína Mišíková, Ing. Marta Slámková. Nakladateľ: EM DESIGN, Zvolen. **Písomné objednávky prijíma redakcia**, cena 0,66 eura/20 Sk. Celoročné predplatné (6 čísel) 3,98 eura/120 Sk. Reg. MK SR č. EV 636/08, ISSN 1335-1877. Nevýžadané materiály redakcia nevracia.

Vytlačené na ekologickom papieri Magnostar. Výrobca má certifikovaný EMS podľa medzinárodnej normy ISO 14001. Papier spĺňa environmentálne kritériá nordického ekolabelingového systému podľa verzie 1.4. Je ocenený nordickou environmentálnou značkou Biela labuť.

Národná podnikateľská cena za životné prostredie v SR 2009

ASPEK

V Európskej únii prebieha už od roku 1987 súťaž o *Európske ceny za životné prostredie v podnikaní* (European Business Awards for the Environment - EBAE). Súťaž je príležitosťou pre celospoločenské uznanie tých podnikateľských subjektov, ktorých politiky, praktiky a procesy prispievajú k ekonomickému a sociálnemu rozvoju za súčasného znížovania negatívnych vplyvov na životné prostredie v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Pre Európsku komisiu ju organizuje každé dva roky DG Environment. Podmienkou zapojenia sa do tejto súťaže je uspieť v národnej súťaži.

Slovenské podnikateľské subjekty takúto možnosť až do roku 2006 nemali, pretože na Slovensku chýbala relevantná národná súťaž. Vďaka iniciatíve ASPEK – Asociácie priemyselnej ekológie na Slovensku sa po prvýkrát v roku 2007 uskutočnila súťaž o **Národnú podnikateľskú cenu za životné prostredie v SR**. Národná súťaž umožnila slovenským subjektom zapojiť sa do celoeurópskej súťaže o environmentálne ceny v podnikaní a ich pozitívnu propagáciu v európskom priestore.

Cieľom súťaže je podpora aktivít podnikateľských subjektov, ktoré si uvedomujú svoju zodpovednosť voči súčasným, ale aj budúcim generáciám a svojimi činmi výrazne prispievajú k zníženiu negatívnych vplyvov na životné prostredie. Súťaž má podporiť záujem o aktivity zamerané na udržateľný rozvoj a propagáciu subjektov, ktorých správanie predstavuje výrazný progres a prínos pre hospodársky a spoločenský rozvoj bez ujmy na životnom prostredí a prírodných zdrojoch.

Súťaž v roku 2009 opäť vyhlasuje ASPEK – Asociácia priemyselnej ekológie na Slovensku v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR. Záštitu nad súťažou prevzal minister životného prostredia SR Ján Chrbet. ASPEK je administrátorom súťaže a zároveň zabezpečuje funkciu národného koordinátora. Do súťaže sa budú môcť prihlásiť právnické osoby alebo fyzické osoby – podnikatelia, registrovaní v SR, ktorí počas posledných 2 rokov dosiahli významné výsledky vo svojej činnosti v niektorej (alebo niektorých) z určených kategórií.

Súťažné kategórie:

A. Manažérstvo

Požiadavky: Environmentálne, hospodárske a spoločenské aspekty trvalej udržateľnosti musia byť jasne integrované do všetkých politík subjektu a jeho praktickej činnosti. Subjekt musí mať zavedený systém manažérstva podľa uznávaných noriem (EMAS, ISO 14 001). Vo všetkých týchto ohľadoch musí subjekt preukázať, že je v uvedenom smere v popredí a je príkladom, ktorý inšpiruje ostatných, aby ho nasledovali.

B. Produkt

Požiadavky: Výrobkom alebo službou môže byť nový alebo modifikovaný návrh, alebo inovatívne uplatnenie už existujúceho produktu spôsobom, ktorý podporuje udržateľnejšie modely výroby a spotreby. Výrobok alebo služba musia spĺňať potreby spotrebiteľov a zlepšovať kvalitu života za súčasnej minimalizácie využívania prírodných zdrojov, používania toxických materiálov, ako aj produkcie emisií, odpadu a znečisťujúcich látok počas životného cyklu. Produkty, prihlasované do tejto kategórie, majú predstavovať špičku vývoja udržateľných výrobkov a služieb a mali by sa stať príkladom a inšpiráciou pre iných. Tam, kde je to možné, by mala byť prihlasovanému produktu už udelená environmentálna značka.

C. Proces

Požiadavky:

Nový výrobný proces môže zahŕňať celkom novú technológiu alebo techniku, alebo inovatívne uplatnenie už existujúcej. V každom prípade má byť pozitívnym príspevkom k environmentálnym aspektom udržateľnosti a zároveň má byť pozitívnym príspevkom k ekonomickým aj sociálnym dopadom. Očakáva, sa zvýšenie efektivity využívania zdrojov a zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie počas celého životného cyklu.

Prihlášky do tejto kategórie musia predstavovať významný pokrok v tom, čo sa považuje za najlepšiu dostupnú technológiu alebo techniku podľa súčasného rámca predpisov EÚ.

D. Medzinárodná spolupráca

Požiadavky: Partnerstvo musí byť alianciou, založenou na zásadách spravodlivosti, transparentnosti a vzájomných prínosov, ktorá poskytuje významný príspevok k trom pilierom trvalo udržateľného rozvoja: ochrane životného prostredia, hospodárskemu rozvoju a sociálnej spravodlivosti.

Do súťaže sa bude možné prihlásiť po jej oficiálnom vyhlásení v prvom štvrtroku 2009. Podrobné informácie, vrátane prihlášky a súťažných formulárov pre jednotlivé kategórie, budú dostupné na internetovej stránke administrátora súťaže www.aspek.sk.

(jd)

